

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 19/08-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. januára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť L. B., R., zastúpeného advokátom JUDr. M. P., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s právom na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 MCdo 4/2007-339 z 25. júla 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. B. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2007 doručená sťažnosť L. B., R. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. P., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s právom na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 MCdo 4/2007-339 z 25. júla 2007,

ktorou sťažovateľ žiadal ústavný súd, aby vydal nález konštatujúci porušenie označených práv, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

Ako vyplýva zo sťažnosti a z pripojeného spisu Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 11 C 55/2000, sťažovateľ bol ako žalovaný účastníkom konania o náhradu škody vo výške 634 240 Sk, ktorú mal žalobcom spôsobiť tým, že ako zhotoviteľ v roku 1998 pre žalobcov ako objednávateľov zhotovil hrubú stavbu domu, avšak následne došlo k zrúteniu obvodového muriva, roztrhnutiu strechy, obvodového venca, muriva a k narušeniu celkovej statiky domu, a to z dôvodu nedodržania projektu zo strany sťažovateľa. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 11 C 55/2000-290 zo 4. apríla 2006 tak, že sťažovateľa zaviazal zaplatiť žalobcom 604 736 Sk s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % ročne od 21. februára 2000 do zaplatenia, ako aj trovy konania 252 485 Sk a v prevyšujúcej časti konanie na základe späťvzatia žalobcov zastavil.

Proti rozsudku okresného súdu č. k. 11 C 55/2000-290 zo 4. apríla 2006 podal sťažovateľ, zastúpený advokátom, odvolanie, ktorým navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V odôvodnení tohto odvolania sťažovateľ uviedol, že síce uznal povinnosť nahradiť žalobcom škodu v sume 400 000 Sk z dôvodu nekvalitne zhotovenej hrubej stavby, avšak ako to už uviedol pred okresným súdom, s celkovým vyčíslením škody nesúhlasí a nesúhlasí ani so znaleckým posudkom znalca ustanoveného okresným súdom, a to najmä pokiaľ ide o položku odpočtu použiteľného materiálu z likvidovanej stavby. Na základe námietok sťažovateľa prednesených pred okresným súdom bol znalecký posudok ustanoveného znalca doplnený o nanovo vypočítané náklady na odstránenie stavby, pričom znalec v posudku uviedol, že vychádzal zo súčtu hodnôt búracích prác, ktoré pre žalobcov vykonal M. H., ktoré boli uvedené v dvoch faktúrach. V závere svojho odvolania sťažovateľ uviedol, že namieta nesprávne zistený skutkový stav, ako aj nesprávne právne posúdenie veci, keď neboli podľa jeho názoru naplnené všetky predpoklady zodpovednosti za škodu tak, ako ich uvádza § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 12 Co 135/2006-307 z 29. mája 2006 vyzval právneho zástupcu sťažovateľa (ktoré prevzal 1. júna 2006), aby do 10 dní odo dňa doručenia uznesenia odvolanie z 11. mája 2006 opravil, pretože ide o podanie nesprávne alebo neúplné, nespĺňa zákonom určené náležitosti a pre tento nedostatok nemožno pokračovať v odvolacom konaní. Z podaného odvolania nie je jasné, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, teda proti ktorým výrokom smeruje, a ani to, ako má krajský súd rozhodnúť, teda v akej výške má nárok priznať či nepriznať. Podľa § 205 ods. 2 písm. c.) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) možno odvolanie odôvodniť neúplne zisteným skutkovým stavom, nie však nesprávne zisteným skutkovým stavom. Ak by bol neúplne zistený skutkový stav, je potrebné uviesť, ktoré navrhnuté dôkazy súd nevykonal z tých, ktoré boli potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Pokiaľ ide o nesprávne právne posúdenie veci, tento dôvod je takisto potrebné konkretizovať, v čom nesprávne právne posúdenie spočíva.

Sťažovateľ a ani jeho právny zástupca na túto výzvu nereagovali, a to ani v krajskom súdom ustanovenej lehote a ani neskôr.

Krajský súd o podanom odvolaní rozhodol uznesením sp. zn. 12 Co 135/2006 z 9. augusta 2006 tak, že odvolanie sťažovateľa odmietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovateľ do rozhodnutia odvolacieho súdu napriek výzve a poučeniu ako podané odvolanie doplniť nedostatky odvolania neodstránil, a preto bolo potrebné podané odvolanie, ktoré nemalo náležitosti podľa § 205 ods. 1 OSP, odmietnuť.

Sťažovateľ podaním z 18. januára 2007 navrhol generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podať proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 12 Co 135/2006 z 9. augusta 2006 mimoriadne dovolanie tvrdiac, že podané odvolanie malo všetky náležitosti predpísané zákonom. Generálny prokurátor podnetu sťažovateľa vyhovel, najvyššiemu súdu doručil 25. apríla 2007 mimoriadne dovolanie smerujúce proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 12 Co 135/2006 z 9. augusta 2006 a navrhol, aby najvyšší súd uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora rozhodol uznesením č. k. 4 MCo 4/2007-339 z 25. júla 2007 tak, že konanie o mimoriadnom dovolaní zastavil pre nesplnenie jednej z podmienok konania, ktorú považoval za neodstrániteľnú prekážku konania, vychádzajúc zo zistenia, že sťažovateľ proti uzneseniu krajského súdu č. k. 12 Co 135/2006-307 z 29. mája 2006 nepodal dovolanie, hoci tak mohol urobiť.

Ako vyplýva z doložky o právoplatnosti vyznačenej na uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 4 MCo 4/2007 z 25. júla 2007, uznesenie nadobudlo právoplatnosť 24. augusta 2007. Podľa pripojených poštových doručení bolo uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 MCo 4/2007 z 25. júla 2007 doručené generálnemu prokurátorovi 20. augusta 2007 a žalobcom v konaní pred okresným súdom 21. augusta 2007. Z poštovej doručky zásielky adresovanej sťažovateľovi vyplýva, že sťažovateľ uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 MCo 4/2007 z 25. júla 2007 neprevzal, prvý pokus o doručenie bol vykonaný doručovateľom neúspešne 20. augusta 2007, opakovaný pokus o doručenie 21. augusta 2007, keď zásielka bola uložená na pošte.

Generálny prokurátor prípisom zo 4. septembra 2007 oznámil právnenmu zástupcovi sťažovateľa, že mu bolo doručené uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 MCo 4/2007 z 25. júla 2007, ďalej uviedol, že tomuto rozhodnutiu nemožno prisvedčiť, a upozornil ho pre prípad, že sťažovateľ sa rozhodnutím bude cítiť dotknutý na svojich právach, na možnosť obrátiť sa na ústavný súd so sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. V prílohe tohto prípisu sa nachádzala i fotokópia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 MCo 4/2007 z 25. júla 2007. Tento prípis bol právnenmu zástupcovi sťažovateľa doručený 10. septembra 2007.

Sťažnosť podanú ústavnému súdu sťažovateľ odôvodnil tým, že k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 13 dohovoru došlo postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu z toho dôvodu, že najvyšší súd sa odmietol zaoberať mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora, hoci všetky zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania boli splnené. Iba okolnosť, že sťažovateľ nepodal proti uzneseniu krajského súdu dovolanie, na tomto závere nič nemení.

Pred podaním mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom podľa presvedčenia sťažovateľa nie je povinný účastník občianskeho súdneho konania využiť aj inštitút dovolania. Účelom mimoriadneho dovolania je odstránenie nezákonného rozhodnutia súdu, čo vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu. Výklad najvyššieho súdu by fakticky vylučoval možnosť podania mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom v dôsledku straty lehoty na podanie mimoriadneho dovolania v prípade, ak by predchádzajúce dovolanie účastníka nebolo úspešné. V tejto veci sťažovateľ nepodal dovolanie proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 12 Co 135/2006 z 9. augusta 2006 z dôvodu, že ho jeho vtedajší právny zástupca neinformoval včas o doručení rozhodnutia krajského súdu a o jeho existencii sa dozvedel až z doručeného upovedomenia o začatí exekúcie vykonávanej na základe rozsudku okresného súdu č. k. 11 C 55/2000-290 zo 4. apríla 2006.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné

návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 13 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Mcdo 4/2007 z 25. júla 2007, ktorým najvyšší súd zastavil konanie o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora pre nespĺnenie jednej z podmienok konania, ktorú považoval za neodstrániteľnú prekážku konania. Sťažovateľ zastáva názor, že k porušeniu označeného základného práva malo dôjsť tým, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora podané v jeho prospech najvyšší súd riadne neprerokoval.

Pravidlá upravujúce podmienky na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Jednako tieto pravidlá alebo ich používanie nemôžu týmto osobám zabrániť, aby využili existujúci opravný prostriedok (napr. I. ÚS 4/00; vec Pérez De Rada Cavanilles c. Španielsko, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 28. októbra 1998).

Otázku posúdenia splnenia podmienok konania o mimoriadnom dovolaní rieši zákon. Posúdenie splnenia podmienok mimoriadneho dovolacieho konania v tomto prípade s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa.

Postup súdu v súlade so zákonom nemôže totiž byť dôvodom na vyslovenie porušenia označeného práva sťažovateľa. Najvyšší súd v odôvodnení uznesenia sp. zn. 4 Mcdo 4/2007 z 25. júla 2007, ktorým zastavil konanie o mimoriadnom dovolaní, uviedol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas na to oprávnenou osobou (§ 243e ods. 1 a § 243g O.s.p.) skúmal predovšetkým splnenie podmienok konania o mimoriadnom dovolaní. Dospel pritom k záveru, že jednu z takýchto podmienok v prejednávanej veci nemožno považovať za splnenú.

Ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f O.s.p.) a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie (§ 243e ods. 1 O.s.p.).

Citované ustanovenie vymedzuje nad rámec podmienok konania (v prvom stupni odvolacieho konania) a tiež konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podávaných účastníkmi konania ďalšie tri podmienky konania, ktorých splnenie zákon vyžaduje práve v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky. Prvou z týchto podmienok je okolnosť porušenia zákona právoplatným rozhodnutím súdu, druhou požiadavka na ochrane práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a treťou nemožnosť dosiahnutia ochrany inými právnymi prostriedkami. Pretože všetky uvedené podmienky konania o mimoriadnom dovolaní musia byť splnené súčasne, nedostatok ktorejkoľvek z nich bráni vecnému prejednaní mimoriadneho dovolania.

Ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu zásadne vyžaduje intervenciu (mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora) vtedy, ak sám účastník využil všetky právom predpokladané prostriedky na zvrátenie stavu založeného rozhodnutím porušujúcim zákon, no nebol úspešný. Požiadavka na ochrane práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo

štátu ako podmienka konania o mimoriadnom dovolaní nie je daná vtedy, ak sám podnecovateľ mimoriadneho dovolania v konaní predchádzajúcom podaniu takéhoto mimoriadneho opravného prostriedku opomenul hájiť svoje práva najmä nepodaním niektorého z opravných prostriedkov vrátane mimoriadnych opravných prostriedkov, resp. ich oneskoreným podaním, hoci ich mohol účinne využiť.

V prejednávanej veci žalovaný namietajúci nesprávnosť uznesenia odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania nepodal proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, hoci mohol tento opravný prostriedok účinne využiť. Ustálená súdna prax totiž odmietnutie dovolania v prípade, že odvolanie zákonom predpokladané podmienky upravujúce náležitosti podaného odvolania spĺňa, považuje za odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom. Nesprávne odmietnutie odvolania v takom prípade by preto zakladalo nielen prípustnosť dovolania (§ 237 písm. f) O.s.p.), ale zároveň i jeho dôvodnosť, pokiaľ by ho podal sám účastník konania (žalovaný).

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o mimoriadnom dovolaní pre nedostatok jednej z podmienok takéhoto konania a neodstrániteľnosť takejto prekážky konania podľa § 243i ods. 2, § 243c, § 243e ods. 1 a § 104 ods. 1 prvej vety O.s.p. zastavil.“

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom najvyššieho súdu týkajúcim sa otázky podmienok mimoriadneho dovolacieho konania. Čo sa týka tejto otázky, ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil, že skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06). Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením práv sťažovateľa a postupom najvyššieho súdu pri posudzovaní podmienok mimoriadneho dovolacieho konania. Na tomto závere nič nemenia ani okolnosti a dôvody uvádzané sťažovateľom, ktorými ospravedlňuje nepodanie dovolania proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 12 Co 135/2006 z 9. augusta 2006 spočívajúce v tom, že ho jeho vtedajší právny zástupca neinformoval včas o doručení rozhodnutia krajského súdu a o jeho

existencii sa dozvedel až z doručeného upovedomenia o začatí exekúcie vykonávanej na základe rozsudku okresného súdu č. k. 11 C 55/2000-290 zo 4. apríla 2006.

Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2008